

Чернігівський колегіум, поряд з Києво-Могилянською академією, на початку XVIII століття слугував освітнім хабом, опорою православної церкви в боротьбі за українську ментальність і культуру. Саме тому царський уряд і Священний синод ставили за мету його підпорядкування. Завдячуючи його засновникам – Лазарю Барановичу, Іоанну Максимовичу, Антону Стаховському та ін., а також їхнім педагогічним ідеям, які стали базою для розвитку вищої освіти в Україні, колегіум перетворився в значний центр просвіти на Лівобережній Україні початку XVIII століття.

Список використаних джерел

1. Звігальський Я., Іванов М. Професійна освіта на Україні. Харків, 1927. С. 410
2. Лавріненко О. «З історії становлення і розвитку педагогічної майстерності в освітній та виховній системах Чернігівського колегіуму 1700-1776 рр.». Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/6471/1/Untitled0.pdf11.pdf>
3. Травкіна О. «Заснування Чернігівського колегіуму в контексті церковно-політичного становища та культурно-освітньої діяльності чернігівських ієрархів кінця XVII – початку XVIII ст». Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/167229/12-Travkina.pdf?sequence=1>
4. Травкіна О. «Меценатство гетьмана Івана Мазепи в Чернігові». Режим доступу: http://zemlyaivolya.net/news/metsenatstvo_getmana_ivana_mazepi_chernigovi.html

Роман ПІДДУБНИЙ

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В КОНТЕКСТІ ПРОБЛЕМИ ВСЕБІЧНОГО ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

В основі формування національної самосвідомості є виховання свідомого офіцера, громадянина, патріота. Національна самосвідомість не є вродженою якістю, вона формується впродовж життя особистості. На сучасному етапі розвитку України, коли зростає загроза втрати державної незалежності, цілісності країни, національно-патріотичному вихованню у військовій сфері належить пріоритетна роль. Головним аспектом є виховання в молодих офіцерів національно-патріотичного почуття, відданості справі захисту держави, державного масштабу. Зрозуміло, що рівень захищеності нашої держави значною мірою залежить від того, настільки організація національно-патріотичного виховання молодих офіцерів відповідатиме гостроті суспільного запиту, освітній потребі покращенню якості підготовки майбутніх вихованців.

Педагогічні аспекти національно-патріотичного виховання молоді знайшли відображення в численних дослідженнях видатних вчених: В. Андрущенко, І. Бега, Г. Ващенко, О. Вишневецького, І. Зязюна, В. Кременя, А. Погрібного, С. Русової, В. Сухомлинського, Я. Чепіги та ін. Проблеми патріотичного виховання молоді розкрито в дослідженнях відомих науковців: О. Вишневецького, В. Кузя, Ю. Руденка, М. Стельмаховича, Б. Ступарика, К. Чорної та ін. Теоретичні обґрунтування щодо виховання військовослужбовців викладено у працях А. Афанасенка, Ю. Каменюка, Ю. Красильника, Р. Макарова, Г. Телека, В. Ягупова та ін. Формування національно-патріотичних якостей у молоді висвітлено у дисертаціях А. Афанасєва, М. Качур, Ю. Красильника, Р. Пентронговського, Г. Темка, С. Рашидової, М. Томчука.

Метою даної статті є аналіз патріотичного виховання в контексті проблеми всебічного гармонійного розвитку особистості.

В умовах повномасштабного ведення війни актуалізувалось питання національно-патріотичного виховання курсантів військових закладів вищої освіти.

Враховуючи те, що колишня система ідеологічної роботи «значно деформувала духовний розвиток військовослужбовців, обмеживши доступ до надбань національної культури. Посилення процесу русифікації загальмувало розвиток національних мов, пригнічувало національну свідомість українців», що й зумовило потребу введення національних основ в систему національно-патріотичного виховання курсантів як надійної світоглядної опори [3, с. 182].

Національно-патріотичне виховання майбутніх офіцерів військових ЗВО України формується засобами як навчальної, так і поза аудиторної роботи. При викладанні навчальних предметів особливе місце займає використання широкого спектру матеріалу з історії України, з історії Українського війська, з історії української літератури, підкреслення величі його перемог, що допомагає у формуванні національно-патріотичних почуттів, мотивуванні готовності до захисту Вітчизни, здатності до безумовного виконання військової присяги. В позааудиторній діяльності в контексті означеної проблеми широко використовуються загальні та спеціальні заходи, добре організована робота клубів, музеїв, бібліотек, проведення тематичних заходів та іншої культурно-просвітницької роботи [1].

Кінцевою метою національно-патріотичного виховання молодого офіцера є: по-перше, формування особистості на основі національних і загальнолюдських цінностей, серед яких на чільному місці повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України); по-друге, становлення офіцера-патріота України, готового до захисту Вітчизни, до виконання своїх громадських і конституційних обов'язків щодо захисту духовних і культурних надбань українського народу.

Б. Пантюхов засвідчує, що в системі військової освіти для національно-патріотичного виховання курсантів використовуються різноманітні форми роботи [2]. Серед них:

- лекції, бесіди, диспути, вечори запитань і відповідей, тематичні вечори з питання історії України, розбудови Збройних Сил;
- творчі зустрічі курсантів з учасниками антитерористичної операції (а нині – з учасниками російсько-української війни), працівниками культури, мистецтва, творчої інтелігенції;
- тематичні вечори на національно-патріотичну тематику, зокрема відзначення історичних пам'ятних дат, державних та народних національних свят;
- проведення вечорів-зустрічей з письменниками, музичних вечорів, огляд матеріалів періодичних видань для інформації про публікації, що стосується військової справи.

Для науково-педагогічних колективів військових закладів вищої освіти велике значення має уміння викладача передати історичний досвід реалізації національної ідеї, формування патріотичних почуттів у молоді. З цією метою проводяться науково-практичні семінари, де слухачі можуть обмінятися досвідом реалізації національної ідеї у військовому середовищі, патріотичного виховання курсантів. Високі результати у справі формування готовності майбутніх офіцерів до організації виховного процесу з військовослужбовцями забезпечуються завдяки нерозривності цілей, мети виховання в умовах аудиторної та позааудиторної діяльності в час проходження ними строкової служби. На утвердження національно-патріотичного виховання молодих офіцерів велике значення мали і зовнішні атрибути армії: по-перше, розробка нових зразків військової форми одягу, знаків розрізнення; по-друге, затвердження положення про військові нагороди; по-третє, почесні найменування військових підрозділів, які мали національне історичне походження.

Таким чином, ефективна виховна робота може здійснюватися в умовах тісного поєднання досягнень курсантів в ході навчально-практичних занять у військових ЗВО

України з бойовими звиягами випускників військових ЗВО при захисті територіальної цілісності України.

Список використаних джерел

1. Виховна робота в закладах освіти в Україні: Зб. нормат. документів та метод. рекомендац./ М-во освіти. Інститут Змісту і методів навчання. К. : ІЗМН.1990. Вип. II. 335 с. 179, 181.
2. Пантюхов Б. О. Патріотичне виховання курсантів військових закладів вищої освіти в умовах позааудиторної діяльності (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. 2018. Вип. 155. С. 280-284.
3. Романовський Я. Я. Історичні витоки формування патріотизму особистості у Збройних Силах України. Держава та армія : збірник наук. праць. Львів. 2008. № 634. С. 180–187.

Валерія ЗАХАРОВА

ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАГІСТРІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ США

Сучасна Україна стоїть на порозі кардинальних змін, адже реформування економічної, соціальної та політичної сфер життя неможливе без оновлення правової системи. Законодавство, правотворчі та правоохоронні органи, механізми та форми реалізації права – всі ці аспекти потребують модернізації, аби Україна могла впевнено крокувати шляхом розбудови суверенної держави та громадянського суспільства. Правова культура є важливою складовою загальної культури особистості, а для магістрів державного управління – це не лише необхідний елемент професійної компетентності, але й запорука ефективного та законного функціонування державного апарату. Вивчення, аналіз та адаптування досвіду США, країни, яка досягла значних успіхів у підготовці державних службовців, має потужну наукову базу, високотехнологічні умови та міжнародний авторитет, безперечно допоможе вітчизняній освіті в цьому напрямку.

У зв'язку з цим, метою нашого наукового пошуку є проаналізувати формування правової культури магістрів державного управління в університетах США.

“Державне управління (англ. governance) – діяльність держави (органів державної влади), спрямована на створення умов для якнайповнішої реалізації функцій держави, основних прав і свобод громадян, узгодження різноманітних груп інтересів у суспільстві та між державою і суспільством, забезпечення суспільного розвитку відповідними ресурсами” [1, с. 157].

Протягом останніх років в Україні значно посилилась увага до дослідження різних правових аспектів підготовки магістрів державного управління, як для державної служби, так і для інших сфер. Українськими науковцями, наприклад, О.Воронько, В.Луговим, С.Калашниковою, накопичено значний досвід у цій галузі.

Важливим аспектом досліджень є вивчення зарубіжного досвіду, зокрема з США. Н. Авшенюк, Н. Бідюк, С. Бурдіна та інші дослідники глибоко вивчили цю тему.

Це свідчить про те, що в Україні активно розвивається наукова база для підготовки магістрів державного управління, що відповідає сучасним потребам та викликам.

Аналізуючи наукові праці вчених, можна дійти висновку, що за два століття американської незалежності сформувалася унікальна федеральна правова система [2, с. 273].